

Lag om ändring av barnskyddslagen

1 kap.

Allmänna bestämmelser

7 §

Barnets rätt att växa och utvecklas och rätt till omsorg

Tryggandet av en balanserad uppväxt, utveckling och omsorg för barnet omfattar en med beaktande av barnets ålder och utvecklingsnivå sedvanlig fostran. Sedvanlig fostran omfattar att sätta därmed förknippade godtagbara gränser för samt övervaka och ha omsorg om barnet i enlighet med barnets ålder, utvecklingsnivå, kulturella bakgrund och andra individuella behov.

Barnets fostran får inte innehålla undertryckande, aga eller annan kränkande behandling. Sedvanlig fostran omfattar inte sådana begränsningar som det föreskrivs om i 11 kap.

8 §

Barnets rättigheter inom social- och hälsovården

Barnet har rätt att få social- och hälsovård av god kvalitet i enlighet med klient- och patientlagen (xxxx/xxxx).

6 kap.

Procedurbestämmelser

30 §

Klientplan

För ett barn som är klient inom barnskyddet ska en klientplan göras upp.

Klientplanen ska, om det inte finns något uppenbart hinder för det, göras upp och ses över i samråd med barnet och vårdnadshavaren samt vid behov med en annan laglig företrädare för barnet, föräldrarna, någon annan person som svarar för barnets vård och fostran eller står barnet nära samt någon som centralt deltar i vårdsnaden om barnet. I klientplanen antecknas de omständigheter och saker som målet är att påverka, barnets och familjens behov av stöd, tjänster och andra stödåtgärder genom vilka målet är att behovet av stöd ska mötas samt den tid inom vilken man uppskattar att målen kan uppnås. I klientplanen ska även antecknas de berörda avvikande meningar om behovet av stöd och ordnandet av tjänster och andra stödåtgärder. Klientplanen ska ses över vid behov, dock minst en gång om året.

I klientplanen för ett omhändertaget barn ska dessutom antecknas målet och syftet med vården utom hemmet, ordnandet av särskilt stöd och särskild hjälp för barnet, dess föräldrar, vårdnadshavare eller andra personer som svarar för barnets vård och fostran. I planen skrivs också in hur kontakten med barnet ska upprätthållas och samarbetet med barnets föräldrar och andra barnet närstående personer genomföras samt hur strävan efter att återförening familjen ska beaktas utifrån barnets bästa. För föräldrarna till ett omhändertaget barn ska göras upp en separat klientplan som stöd i föräldraskapet, om det inte ska anses vara onödigt. Planen ska vid behov göras upp i samråd med den övriga social- och hälsovården såsom missbrukarvården och mentalvården.

I klientplanen för ett barn eller en ung person i eftervård antecknas målet och syftet med eftervården samt ordnandet av särskilt stöd och särskild hjälp för barnet eller den unga personen samt föräldrarna, vårdnadshavarna eller andra personer som svarar för barnets eller den unga personens vård och fostran.

30 a §

Komplettering och revidering av klientplanen

Klientplanen kompletteras vid behov med en särskild plan för vård och fostran.

Den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter ska tillsammans med barnet och den plats där barnet är placerat komplettera klientplanen med en plan för vård och fostran för barnet, om begränsningar har riktats mot barnet i vård utom hemmet eller om det är sannolikt att begränsningar

kommer att riktas mot barnet. För upprättandet av planen ska även barnets vårdnadshavare höras, om inte detta är uppenbart onödigt eller omöjligt.

Syftet med planen för vård och fostran är att trygga ett gott bemötande av barnet och att förebygga begränsningar.

Planen ska innehålla uppgifter om

- 1) saker som är viktiga för barnet, saker som barnet tycker om och verksamhet som motsvarar barnets behov samt hur dessa kan förverkligas,
- 2) eventuella orsaker till att begränsande åtgärder behöver vidtas,
- 3) specificerade metoder för att undvika att situationer enligt 2 punkten uppstår och att begränsningar behöver vidtas,
- 4) begränsningar som bör undvikas och specificerade grunder till varför de bör undvikas.

Klientplanen och den särskilda planen för vård och fostran ska ses över vid behov, dock minst var sjätte månad, om det inte är uppenbart att planerna inte behöver ses över. Planerna ska alltid ses över utan obefogat dröjsmål, om man har blivit tvungen att vidta flera begränsande åtgärder efter varandra eller samtidigt.

10 kap.

Vård utom hemmet

52 a §

Kulturella rättigheter under tiden för vård utom hemmet

Barnet har rätt till småbarnspedagogik och grundläggande utbildning under tiden för vård utom hemmet i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om småbarnspedagogik (36/1973) och lagen om grundläggande utbildning (628/1998). I barnets klientplan ska det antecknas hur småbarnspedagogiken eller den grundläggande utbildningen ordnas för barnet under tiden för vård utom hemmet. Den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter eller någon annan anställd inom barnskyddet samt en anställd som svarar för barnets vård och fostran i vård utom hemmet ska samarbeta med anordnaren av småbarnspedagogik eller grundläggande utbildning.

60 §

Personal

En barnskyddsanstalt ska ha ett tillräckligt stort antal sådana yrkesutbildade personer inom socialvården som avses i 3 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården och tillräcklig annan personal för den vård och fostran som barn och unga personer behöver.

Den föreståndare som ansvarar för vård- och fostringsuppgifter vid anstalten ska uppfylla de villkor som anges i 46 a § 3 mom. i socialvårdslagen.

I antalet anställda och personalstrukturen för personalen i vård- och fostringsuppgifter ska hänsyn tas till de särskilda behoven bland verksamhetsenhetens klienter och verksamhetens art. Tjänsteproducenten ska dessutom ge dem som deltar i tillhandahållandet av tjänsterna och vården introduktion och handledning och ordna utbildning och kompletterande utbildning. Personaltillgången och personalens kompetens ska tryggas så att begränsande åtgärder inte vidtas på grund av brister i fråga om dessa.

11 kap.**Begränsningar i vård utom hemmet**

61 a §

Allmänna förutsättningar för bruk av begränsande åtgärder

Begränsningar enligt denna lag får vidtas endast när

- 1) begränsningen är motiverad med tanke på barnets vård och omsorg eller syftet med beslutet om vård utom hemmet och lämplig för ändamålet,
- 2) användning av en begränsande åtgärd är nödvändigt eftersom barnets egen eller andras hälsa allvarligt äventyras eller för att garantera barnets egen eller andras fysiska integritet eller förhindra omfattande egendomsskada,
- 3) begränsningen står i rätt proportion till det intresse som ska tryggas,

- 4) barnets åsikt om begränsningen har utretts i enlighet med 20 §, om det inte är uppenbart omöjligt,
- 5) andra, lindrigare metoder inte lämpar sig för situationen.

Begränsningen ska ske med respekt för barnets människovärde, så tryggt som möjligt och så att barnets grundläggande behov tillgodoses. Användningen av en begränsning ska upphöra genast när den inte längre är nödvändig. En begränsning får inte användas som straff eller som disciplinär åtgärd eller medföra onödig skada eller olägenhet för barnet. En begränsning får inte vidtas, om behovet av den beror på att de tjänster och den vård barnet behöver saknas, på att personalen är för liten eller på andra motsvarande brister i de ekonomiska och funktionella förutsättningarna.

61 b §

Allmän plan för att stärka självbestämmanderätten

Tjänsteproducenten ansvarar för att varje sådan plats för vård utom hemmet som ordnar vård och omsorg för barn som placerats med stöd av denna lag har en allmän plan för självbestämmanderätten. Den allmänna planen för självbestämmanderätten kan vara en separat del eller helhet i planen för egenkontroll.

Den allmänna planen för självbestämmanderätten ska ange

- 1) åtgärder för att stärka, stödja och upprätthålla barnens självbestämmanderätt med beaktande av åldersnivån,
- 2) de regler och den praxis för sedvanlig fostran på platsen för vård utom hemmet som tillämpas för att vård utom hemmet ska kunna ordnas i första hand utan begränsningar enligt denna lag,
- 3) hur säkerheten för andra barn vid enheten garanteras i samband med bruk av begränsningar,
- 4) hur säkerheten för dem som deltar i tillhandahållandet av tjänsterna och vården och för andra som är anställda vid eller befinner sig på verksamhetsenheten garanteras i samband med bruk av begränsningar och i andra situationer där de kan riskera att utsättas för våld,
- 5) hur begränsningar enligt denna lag genomförs och i vilka situationer de kan tillgripas,
- 6) allmänna förfaranden och tillvägagångssätt efter att begränsningar vidtagits och genomgång av händelserna tillsammans med barnet och andra barn som bor på enheten,
- 7) hur barnen informeras om möjligheten att söka ändring och anföra klagomål.

När planen görs upp ska de barn som är placerade på platsen för vård utom hemmet höras, och de ska ges möjlighet att delta i utarbetandet av planen. När planen är färdig ska den gås igenom tillsammans med de barn som är placerade på platsen för vård utom hemmet, och planen ska placeras så att alla kan se den. Planen för självbestämmanderätten ska utvärderas och ses över årligen.

63 §

Beslut om begränsning av kontakterna

I fråga om sådan begränsning av kontakterna som avses i 62 § 1–3 mom. ska fattas ett beslut för viss tid, högst tre månader åt gången. I beslutet ska nämnas grunden till begränsningen, vilka personer eller vilken personkrets som omfattas av begränsningen, vilket slag av kontakt begränsningen gäller, i vilken utsträckning begränsningen ska genomföras, under vilka förutsättningar det kan göras en tillfällig avvikelse från begränsningen och hur kontakterna i övrigt kan ske under tiden för begränsningen. Barnets kontakter får begränsas även om det inte kan definieras vilka personer eller vilken personkrets som är föremål för begränsningen.

Ett beslut om begränsning av kontakterna fattas av den tjänsteinnehavare som anges i 13 § 2 och 3 mom., efter att den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter berett ärendet. I ärenden som gäller brådskande placering av ett barn och vid behov i andra brådskande fall fattas beslutet av den socialarbetare som avses i 13 § 1 mom. Ett beslut om en sådan kortvarig begränsning enligt 62 § 1 och 2 mom. som gäller i högst 30 dygn kan dock fattas också av föreståndaren för en barnskyddsanstalt eller av en person inom anstaltens vård- och fostringspersonal som förordnats av föreståndaren. Om det finns behov av att förlänga begränsningen eller om det redan från början finns behov av att bestämma att begränsningen ska gälla i mer än 30 dygn, fattas beslutet av den tjänsteinnehavare som anges i 13 § 2 och 3 mom., efter att den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter berett ärendet. Begränsningen av kontakterna ska avslutas så snart den inte längre behövs med hänsyn till 62 § 1 mom.

64 §

Allmänna förutsättningar för bruk av begränsande åtgärder

Upphävs

66 §

Kroppsvsitation

Om det finns grundad anledning att misstänka att ett barn i sina kläder har eller annars bär på sig ämnen eller föremål som avses i 65 § 1 eller 3 mom., får kroppsvsitation företas för att utreda saken.

Kroppsvsitationen företas av föreståndaren för anstalten eller av en av föreståndaren förordnad person i anstaltens vård- och fostringspersonal. Om inte något annat följer av särskilda skäl ska kroppsvsitationen företas i närvaro av en annan person i anstaltens vård- och fostringspersonal.

Den som företar och den som är närvarande vid kroppsvsitationen ska vara av samma kön som barnet, om det inte är fråga om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. Den som företar eller den som är närvarande vid kroppsvsitationen kan trots allt vara av annat kön än barnet, om barnets eller någon annans säkerhet kräver att åtgärden vidtas omedelbart.

66 a §

Kroppsbesiktning

Om det finns grundad anledning att misstänka att ett barn har använt berusningsmedel som avses i 65 § 1 mom., får barnet underkastas kroppsbesiktning som kan omfatta ett utandningsprov eller tagande av blod-, hår-, urin- eller salivprov. Om ett barn som på anstalten har underkastats kroppsbesiktning bestrider bruk av berusningsmedel enligt 65 § 1 mom. eller om det av någon annan orsak behövs för att utreda om resultatet av kroppsbesiktningen är tillförlitligt, ska provet skickas för kontroll på tillbörligt sätt.

Om det finns sannolika skäl att misstänka att ett barn, som har placerats i vård utom hemmet i en barnskydds-enhet specialiserad på avbrytande av bruk av berusningsmedel för avbrytande av barnets bruk av berusningsmedel, har använt berusningsmedel som avses i 65 § 1 mom. eller att barnet i sina kläder har eller annars bär på sig ämnen eller föremål som avses i 65 § 1 mom., får barnet underkastas kroppsbesiktning som kan omfatta också yttre granskning av kroppen. En yttre granskning av kroppen ska dessutom vara nödvändigt för barnets vård och omsorg.

Beslut om kroppsbesiktning fattas av föreståndaren för anstalten eller av en av föreståndaren förordnad person i anstaltens vård- och fostringspersonal.

Kroppsbesiktningen utförs av föreståndaren för anstalten eller av en av föreståndaren förordnad person i anstaltens vård- och fostringspersonal eller av annan person med en för uppgiften lämplig

yrkesexamen. Om kroppsbesiktning utförs av någon annan än en yrkesutbildad person inom sjuk- och hälsovården, ska en annan person i anstaltens vård- och fostringspersonal eller någon annan person med en för uppgiften lämplig yrkesexamen vara närvarande. Endast yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården får ta blodprov och företa en yttre granskning av kroppen. Kroppsbesiktningen ska utföras så att den inte medför onödig olägenhet för barnet.

En person som är av annat kön än barnet får inte företa kroppsbesiktningen eller vara närvarande vid den, om det inte är fråga om en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. Den som företar eller den som är närvarande vid kroppsbesiktningen kan trots allt vara av annat kön än barnet, om barnets eller någon annans säkerhet kräver att åtgärden vidtas omedelbart.

67 §

Granskning av egendom och försändelser. Kvarhållande av försändelser

Om det finns grundad anledning att misstänka att ett barn innehar ämnen eller föremål som avses i 65 § 1 eller 3 mom. eller barnets vistelseort i brådskande ordning måste utredas för att syftet med vården utom hemmet ska uppnås, får de utrymmen som barnet förfogar över eller den egendom som barnet innehar granskas.

Om det finns grundad anledning att misstänka att ett brev eller ett därmed jämförbart annat förtroligt meddelande eller någon annan försändelse till barnet innehåller ämnen eller föremål som avses i 65 § 1 eller 3 mom., får innehållet i försändelsen granskas utan att brev eller andra förtroliga meddelanden läses.

Beslut om granskning enligt 1 och 2 mom. fattas och granskningen företas av föreståndaren för anstalten eller av en av föreståndaren förordnad person i anstaltens vård- och fostringspersonal. Granskningen ska företas i närvaro av barnet och en annan person i anstaltens vård- och fostringspersonal. De utrymmen som barnet förfogar över eller den egendom som barnet innehar kan dock av särskilda skäl granskas också utan att barnet eller en annan person är närvarande. Orsaken till granskningen ska klargöras för barnet.

Den socialarbetare som enligt 13 b § ansvarar för barnets angelägenheter har dessutom rätt att av särskilda skäl besluta att ett sådant meddelande eller en sådan försändelse som avses i 2 mom. antingen helt eller delvis inte ska frambefordras till barnet, om innehållet i meddelandet eller försändelsen med hänsyn till omständigheterna som helhet med fog kan bedömas utgöra ett allvarligt hot mot

barnets eller någon annans liv, hälsa, säkerhet eller utveckling. Försändelsen ska utan dröjsmål tillställas den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter för att denne ska fatta beslut i ärendet. För beslutsfattandet får socialarbetaren läsa ett brev eller ett annat förtroligt meddelande, om det i ett enskilt fall finns grundad anledning att misstänka att meddelandets innehåll kan äventyra barnets eller någon annans liv, hälsa, säkerhet eller utveckling.

68 §

Fasthållande

Föreståndaren för anstalten eller en person i anstaltens vård- och fostringspersonal får, för att lugna ett barn, kortvarigt hålla fast barnet, om det på basis av sitt förvirrade eller hotfulla beteende sannolikt skulle skada sig själv eller andra och fasthållandet är nödvändigt på grund av en överhängande fara för barnets eller någon annans liv, hälsa eller säkerhet eller för förhindrande av betydande skador på egendom.

Fasthållandet ska ske med en godtagbar metod. För att förhindra en allvarlig risksituation får ett barn hållas fast också i placeringsplatsens omedelbara närhet. Fasthållandet ska till sin karaktär vara vård- och omsorgsbetonat, och det ska utifrån en samlad bedömning kunna anses försvarligt med beaktande av barnets beteende och situationen i övrigt. Fasthållandet kan också innefatta förflyttning av barnet. Fasthållandet ska upphöra genast när det inte längre är nödvändigt.

Den som hållit fast ett barn ska lämna en skriftlig rapport om det till föreståndaren för anstalten. När det är föreståndaren som hållit fast ett barn ska rapporten lämnas till den socialarbetare som enligt 13 b § ansvarar för barnets angelägenheter.

Barnets hälsotillstånd ska undersökas, om fasthållandet tillfogar barnet skador eller märken eller om barnet begär det. Bestämmelser om excess i samband med fasthållande finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § i strafflagen.

69 §

Begränsning av rörelsefriheten

Ett barn får, om det är nödvändigt för barnets omsorg och motsvarar barnets bästa, för viss tid förbjudas att avlägsna sig från anstaltens område, anstalten eller en viss bostadsenhets lokaler, om

1) beslutet om vård utom hemmet har fattats på grund av att barnet allvarligt har äventyrat sin hälsa eller utveckling genom att använda berusningsmedel eller begå en brottslig gärning som inte kan anses vara ringa eller genom något annat därmed jämförbart beteende,

2) barnet under sin vistelse i anstalten beter sig på ett sätt som nämns i 1 punkten, eller

3) begränsningen i övrigt behövs med avseende på vården eller omsorgen om barnet för att skydda barnet mot ett beteende som allvarligt skadar honom eller henne.

Föreståndaren för anstalten eller en person inom anstaltens vård- och fostringspersonal som förordnats av föreståndaren får besluta om en begränsning som sammanlagt gäller i högst sju dygn. Om det finns behov av att förlänga begränsningen eller om det redan från början finns behov av att bestämma att begränsningen ska gälla i mer än sju dygn, fattas beslutet om begränsningen av den i 13 b § avsedda socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter. Den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter ska utan dröjsmål underrättas om saken för att denne ska fatta beslut i ärendet. Begränsningen får gälla i högst 30 dygn åt gången.

Det får inte bestämmas att begränsningen ska gälla i större omfattning eller längre än barnets vård och fostran nödvändigt förutsätter. Åtgärden ska också avslutas genast när den inte längre är nödvändig på det sätt som anges i 1 mom.

70 §

Isolering

Ett barn får isoleras från de andra barnen i anstalten, om barnet på basis av sitt beteende är till fara för sig självt eller andra eller om isolering av någon annan särskilt grundad anledning är nödvändig med hänsyn till barnets liv, hälsa eller säkerhet. Det får inte bestämmas att isoleringen ska pågå i större omfattning eller längre än vården av och omsorgen om barnet nödvändigt förutsätter. Isoleringen får inte utan nytt beslut fortgå längre än åtta timmar åt gången. Isoleringen ska upphöra genast när den inte längre är nödvändig.

Beslut om isolering fattas av föreståndaren för anstalten eller av en av föreståndaren förordnad person i anstaltens vård- och fostringspersonal. När det har bestämts att ett barn ska hållas isolerat ska det samtidigt bestämmas vem i anstaltens vård- och fostringspersonal som ska se till barnets säkerhet.

Hela den tid barnet hålls isolerat ska den som ser till barnets säkerhet övervaka barnet inne i samma rum eller i omedelbar närhet av rummet, så att denne har möjlighet att få kontakt med barnet. Barnet ska också ha möjlighet att få kontakt med den som ser till barnets säkerhet. Barnets förhållanden under den tid isoleringen pågår ska ordnas så att barnet får tillräcklig omsorg och vård samt möjlighet att samtala med den som ser till barnets säkerhet.

En isolering kan förlängas omedelbart genom nytt beslut endast om de i 1 mom. angivna förutsättningarna för isolering fortfarande föreligger. Dessutom förutsätts att det alltjämt inte är ändamålsenligt eller möjligt att ordna barnets vård på något annat sätt. Inte heller i detta fall får isoleringstiden sammanlagt överskrida 16 timmar.

Innan beslut om förlängning av isoleringen fattas ska barnet genomgå en läkarundersökning, om inte detta är uppenbart onödigt. Vid behov ska en läkarundersökning företas också vid isoleringens början, medan isoleringen pågår eller när isoleringen avslutas. Barnets hälsotillstånd ska dessutom undersökas, om barnet begär det.

Föreståndaren för anstalten eller en person inom anstaltens vård- och fostringspersonal som förordnats av föreståndaren ska utan dröjsmål underrätta den socialarbetare som enligt 13 b § ansvarar för barnets angelägenheter om isoleringen eller om att isoleringen förlängts.

71 §

Särskild omsorg

Med särskild omsorg avses sådan särskild, multiprofessionell vård och omsorg som ordnas vid en barnskyddsanstalt för ett sådant barn i vård utom hemmet som fyllt 12 år.

Den särskilda omsorgen ska omedelbart avslutas om den visar sig vara verkningslös med avseende på uppnåendet av målen för den eller när behov av den inte längre finns. Beslut om avslutande av den särskilda omsorgen fattas av den socialarbetare som enligt 13 b § ansvarar för barnets angelägenheter. Klientplanen för barnet ska ses över när den särskilda omsorgen upphör.

72 §

Ordnande av särskild omsorg

Om ett barns synnerligen viktiga enskilda intresse nödvändigt kräver det, kan för barnet under tiden för vård utom hemmet ordnas särskild omsorg för att bryta ett svårt missbruk av berusningsmedel

eller gravt brottsligt beteende, eller när barnets eget beteende allvarligt äventyrar barnets liv, hälsa eller utveckling på något annat sätt. Syftet med den särskilda omsorgen är att bryta ett beteende som skadar barnet självt och att möjliggöra helhetsinriktad omsorg som kommer barnet till del. En ytterligare förutsättning är att andra socialvårdstjänster eller hälso- och sjukvårdstjänster inte lämpar sig för syftet i stället för särskild omsorg.

Antalet anställda, organiseringen av arbetet och att det för barnet inte har ordnats sådana social- och hälsovårdstjänster och stödåtgärder som motsvarar barnets behov är inte godtagbara grunder för att vidta särskild omsorg.

72 a §

Beslut om särskild omsorg

I fråga om ordnande av särskild omsorg ska fattas ett beslut för viss tid, högst 30 dygn. Tiden räknas från det att den särskilda omsorgen faktiskt inleds. Beslutet om ordnande av särskild omsorg förfaller om verkställigheten inte har kunnat inledas inom 90 dygn från det att beslutet fattades. Beslutet ska grunda sig på en multiprofessionell bedömning av barnets situation som gjorts med avseende på ordnandet av särskild omsorg och som baserar sig på expertis inom fostran, socialarbete, psykologi och medicin.

Den särskilda omsorgen kan av synnerligen vägande skäl förlängas med högst 60 dygn, om ordnandet av vården av barnet utom hemmet alltjämt nödvändigt kräver det på de grunder som anges i 72 § 1 mom. Ett beslut om fortsatt särskild omsorg ska dessutom grunda sig på en bedömning av den gångna perioden, av de åtgärder som vidtagits under den, av hur omsorgen ska fortsätta och av vad som eftersträvas med omsorgen.

Särskild omsorg kan inledas först efter att ett beslut enligt 1 mom. har fattats. Under den tid sådana placeringar som avses i 49 § varar fattas beslut om inledande eller förlängning av särskild omsorg av den tjänsteinnehavare som anges i 13 § 2 och 3 mom., sedan den socialarbetare som enligt 13 b § ansvarar för barnets angelägenheter berett ärendet.

73 §

Genomförande av särskild omsorg

Särskild omsorg kan ordnas vid en barnskyddsanstalt där det finns en legitimerad läkare, en legitimerad psykolog och en legitimerad socialarbetare, vardera minst 5 timmar per vecka, som är förtrogna med en specialitet som behövs för bedömning av barns situation. Dessutom ska anstalten ha personal med en sådan för uppgiften lämplig yrkesexamen som verksamheten förutsätter och lokaler som i sanitärt och övrigt hänseende lämpar sig för ordnandet av särskild omsorg.

Under tiden för särskild omsorg ska personer med i 1 mom. avsedd expertis träffa barnet regelbundet samt delta i planeringen, genomförandet och utvärderingen av den särskilda omsorgen om barnet. Under tiden för särskild omsorg ska barnet dessutom genomgå behövliga läkarkontroller. Medan den särskilda omsorgen pågår ska bok föras över läkarkontrollerna och de andra åtgärderna i samband med genomförandet av särskild omsorg och deras inverkan på barnet och barnets situation samt på ordnandet av eventuell vård utom hemmet för barnet. Närmare bestämmelser om anteckningarnas innehåll kan vid behov utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Medan den särskilda omsorgen pågår kan barnet hindras från att avlägsna sig från anstaltens lokaler utan tillstånd eller övervakning.

Klientplanen för barnet ska ses över när den särskilda omsorgen upphör.

73 a §

Hälso- och sjukvård under tiden för vård utom hemmet

Barnet har rätt till den hälso- och sjukvård som det behöver under tiden för vård utom hemmet. I barnets klientplan ska det antecknas hur de hälso- och sjukvårdstjänster som barnet behöver ordnas och tillhandahålls under tiden för vård utom hemmet.

Om ett barn under tiden för vård utom hemmet flyttas till hälso- eller sjukvård, ska barnets klientplan ses över. Dessutom ska begränsningar enligt denna lag som riktas mot barnet bedömas för tiden för hälso- eller sjukvård.

Vilka begränsande åtgärder som tillämpas under tiden för hälso- och sjukvårdstjänster bestäms i enlighet med vad som i klient- och patientlagen (xxxx/xxxx) föreskrivs om begränsningsåtgärder inom hälso- och sjukvården. I fråga om ett barn som under tiden för hälso- eller sjukvård vårdas utom hemmet kan dessutom vid behov beslut om en begränsning enligt denna lag fattas av den tjänsteinne-

havare som anges i 13 § 2 och 3 mom., efter att den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter berett ärendet, och vid behov kan beslutet i brådskande fall fattas av den socialarbetare som avses i 13 § 1 mom.

En legitimerad läkare ska ansvara för förskrivning av läkemedel till barnet och för barnets mediciner. Om en läkare har förskrivit läkemedel för ett barn på en barnskyddsanstalt, får läkemedlen delas ut och ges av en person med lämplig utbildning och tillstånd för läkemedelsbehandling. Vid en enhet som tillhandahåller vård utom hemmet får det inte vidtas åtgärder oberoende av patientens vilja eller begränsande åtgärder inom hälso- och sjukvården.

74 §

Anteckningar om begränsande åtgärder

För tryggande av uppföljningen och övervakningen av bruket av sådana begränsningar som avses i 65–70 § ska barnskyddsanstalten på behörigt sätt göra anteckningar om de begränsande åtgärder som den har vidtagit. Anteckningarna ska omfatta en beskrivning av den begränsande åtgärden, hur begränsningen genomförts, hurdana andra begränsningar som eventuellt har vidtagits samtidigt, grunden för åtgärden och hur länge den varat, namnet på den som har fattat beslut om åtgärden, genomfört den i praktiken och närvarat vid genomförandet, samt vid behov de särskilda skäl som avses i 66 § 1 mom. och 67 § 3 mom. Vidare ska åtgärdens eventuella inverkan på planen för vård och fostran nämnas. Anteckningarna ska också innefatta ett omnämnande av på vilket sätt barnet har hörts innan beslutet om begränsningen fattats eller innan begränsningen genomförts, samt av barnets åsikt om saken.

Innehållet i anteckningarna ska månatligen sändas för kännedom till den socialarbetare som enligt 13 b § ansvarar för barnets angelägenheter. Närmare bestämmelser om anteckningarnas innehåll kan vid behov utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

74 a §

Bedömning av en begränsning som riktats mot ett barn

Om begränsningar enligt denna lag har riktats mot ett barn, ska man på platsen för vård utom hemmet bedöma bruket av dem tillsammans med barnet genast när barnet kan förstå innebörden. Vid

bedömningen ska man tillsammans med barnet gå igenom den situation som ledde till begränsningen samt behovet av och grunderna för begränsningen i enlighet med 61 a § och barnets i 30 § avsedda klientplan, hur begränsningen genomfördes och hur den personal som deltog i åtgärden agerade i situationen. Om det inte tidigare har gjorts upp en i 30 a § avsedd plan för vård och fostran för barnet, ska det göras utan dröjsmål.

Platsen för vård utom hemmet ska tillsammans med barnets vårdnadshavare gå igenom den begränsning som riktats mot barnet och genomgången i efterhand, utom om det är uppenbart onödigt eller omöjligt.

Efter att en begränsning har riktats mot barnet ska barnet informeras om rätten att söka ändring i fråga om beslut i vilka ändring kan sökas och om möjligheten att anföra klagomål, och tillsammans med barnet ska det bedömas hur begränsningar kan undvikas i fortsättningen.

74 b §

Bedömning av om barnets tjänster är tillräckliga och av kvaliteten på tjänsterna

Den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter ska bedöma de begränsningar som riktats mot barnet, hur syftet med begränsningarna har uppnåtts och hur de inverkar på klientplanen och planen för vård och fostran. Om det framkommer ett behov av att omedelbart se över klientplanen, ska föreståndaren för anstalten eller en person inom anstaltens vård- och fostringspersonal som förordnats av föreståndaren utan dröjsmål underrätta den socialarbetare som enligt 13 b § ansvarar för barnets angelägenheter om saken.

Om flera begränsningar efter varandra, samtidigt eller under en längre tid har riktats mot barnet, ska den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter bedöma barnets situation som helhet, behovet av för barnet lämplig och tillräcklig vård och av tjänster samt om personaltillgången, personalens kompetens och lokalerna på platsen för vård utom hemmet motsvarar barnets behov.

Den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter ska med barnet tillräckligt diskutera orsakerna till de begränsningar som riktats mot barnet och begränsningarnas eventuella inverkan på klientplanen och planen för vård och fostran. Den socialarbetare som ansvarar för barnets angelägenheter ska, om det inte är uppenbart onödigt eller omöjligt, med barnets vårdnadshavare tillräckligt diskutera orsakerna till de begränsningar som riktats mot barnet och begränsningarnas eventuella inverkan på klientplanen och planen för vård och fostran.

74 c §

Information om tillgängliga rättsmedel

Barnet och barnets lagliga företrädare och vårdnadshavare ska utan dröjsmål ges information om innehållet i och grunderna för beslut och åtgärder enligt denna lag samt om de tillgängliga rättsmedlen. Barnets förälder ska ges information om i 89 § 1 och 2 mom. avsedda beslut i vilka ändring kan sökas, om sådan begränsning av kontakterna som omfattar föräldern och om andra beslut som föräldern behöver informeras om. Informationen ska ges i begriplig form och på ett tillgängligt sätt med beaktande av barnets ålder och utvecklingsnivå och de kommunikationsmetoder som mottagaren använder.

Om begränsningar, brådskande placering eller omhändertagande enligt denna lag har riktats mot ett barn som varit i ett tillstånd där han eller hon inte har kunnat förstå åtgärdens innebörd, ska den information som avses i 1 mom. ges genast när barnet kan förstå innebörden.

13 kap.**Övervakning**

80 §

Övrig tillsyn

Regionförvaltningsverket ska utöver vad som föreskrivs i 79 § följa verksamheten vid barnskyddsanstalterna med hjälp av inspektionsbesök på eget initiativ och i synnerhet övervaka deras bruk av begränsande åtgärder med stöd av 11 kap. i denna lag. I samband med tillsynen kan regionförvaltningsverket bereda ett barn möjlighet till förtroligt samtal med en representant för verket. Regionförvaltningsverket ska vid inspektionsbesöket bereda de barn som är placerade på platsen för vård utom hemmet möjlighet till förtroligt samtal med en representant för verket.

En privat tjänsteproducent som fortlöpande tillhandahåller tjänster inom barnskyddet dygnet runt genom drivande av rörelse eller genom yrkesutövning ska ha ett i 7 § i lagen om privat socialservice (922/2011) avsett tillstånd innan verksamheten inleds, utvidgas eller ändras väsentligt. I fråga om ansökan om och beviljande av tillstånd samt tillsyn över privata verksamhetsenheter föreskrivs i den lagen.

Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 2019.

UTKAST